

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

:: Habitacions amb teléfon urbá i interurbá :: Habitacions amb bany, dutxes i teléfon ::

Campanya contra les mosques

La conferència del Dr. Agell

Vistós mosaïc tramat en la diversitat de matisos de la nostra ciutadana vida, aparejava l'immensa munió de gent aplegada dilluns al vespre en el Teatre Circo per a sentir l'autoritzada veu del reputat professor de química del Laboratori Provincial d'Higiene de Barcelona.

Allí s'hi veia nostre Ajuntament casi en ple, gran nombre de xamoses conciutadianes, representants de la Associació de Metges, Centre de Lectura, Estació Enològica, Institut, societats polítiques i recreatives, farmacèutics, comerciants, industrials, metges, advocats, enginyers, mestres, obrers i artistes, premsa local i forana... en fi, era tot el poble de Reus, reunit en noble afany d'instruir-se en la lluita contra les mosques, acoblat pel noble fi de vetllar per la salut ciutadana.

Començà l'acte amb la lectura per l'autor, del següent bell parlament del digne president de l'Agrupació Excursionista, senyor Ferraté.

«Senyores! Senyors!

No fa pas gaire temps, el passat juliol, que l'Agrupació Excursionista, amb motiu de l'inauguració del seu nou estatge social i Museu de Ciències Naturals, va convocar al poble de Reus a una solemne sessió cultural, en la que hi disserà sobre Espeleologia l'eminent savi català i gran amic noster, el doctor Baltasar Serradell i Glanella, de Barcelona, i en la que, davant del poble que amb la seva presència ens alentava a prosseguir en nostra tasca d'expansió de nostre ideal d'excursionisme, i en mig de l'ambient de cordialitat i d'esperança que per nostre suces es respirava, prometèrem solemnament fer obra positiva, obra real, en lo que les nostres modestes energies permetessin, en pro de l'enlairament cultural de nostra ciutat. Nostra joventut, ardent i entusiasta per una que nosaltres creiem bona causa, no sab fer millor que demostrar que no endebades prometja, que no fa mai mancament a ses promeses, puig ho considera un deure ineludible el sostindre-la sempre i a tot hora, per que veig que nostre gran amor a la causa que sostentem té tota la justificació per quant és una idealitat que, al seu temps, arbora nostres ànimes joves i entusiastes, és en alt grau una obra que té tot el caràcter d'obra de

humanitat. Així és com nosaltres comprenem l'excursionisme; i no és nova aquesta acceptació, i no és nou el sentit en què'l considerem sino que és el tradicional, el tant magníficament seguit per altres entitats mares de nostra terra, però amortit al esperit moderníssim present i recollint les sensacions artístiques, científiques, socials, de llibertat i patriòtiques de nostra terra. Un bon exemple n'és l'acte de avui, pel que altra volta l'Agrupació Excursionista ha convocat al poble de Reus, convençuda fermament que no serà pas la darrera, puig innombrables són els problemes que's poseu a nostra consideració i que tindrán un ulterior desenrotollo. He dit que el de les mosques és un problema, i no us equivocaré al creure-ho per quant és d'una vitalíssima importància, com ja veurem ben aviat amb les paraules del doctor Agell; és un que interessa ben directament a la salut ciutadana i és sols per aquest concepte que ha mescut l'atenció i estudi de nostra entitat i el desig de que amb tota sa magnitud siga conegut pel nostre poble. Aquesta és nostra intenció i nostra joia serà l'haver-ho assolit pels grans beneficis que això pot produir-li.

Aquesta és l'obra pràctica que espera realitzar l'Agrupació Excursionista, no sols en aquest, sino en tots els punts que interessin al poble de Reus i a nostra patria, però eixa tasca nostra, si se la considera beneficiosa i lloable per la nostra ciutat, hem de recordar mereix l'apoi i alentament de la mateixa, de ses forces vitals, puig sols així podrem treballar profitosament per nostra cultura i per nostra dolça i volguda Catalunya.

I perdoneu-me que per tan llarg temps hagi distret la vostra galana atenció, puig veig la fretura que ja teniu de sentir al doctor Agell, altrettant que més que fer l'elogi de l'entitat que presideixo, avui em pertoca una grata i encisadora cosa: el de presentar-vos al doctor Agell, i lamenteu que ho hagi de ser per la meva petitesa.

El doctor Agell, nostre mestre de sempre i devot amic d'avui, director del Laboratori Provincial d'Higiene de Barcelona, és la més palea prova de lo que pot la voluntat ajudada per una intel·ligència poderosa i entusiasta d'un ideal d'amor a l'humanitat que sofreix. Es ell qui, el primer a Catalunya, ha

donat el crit de defensa contra les mosques, contra un dels nostres més terribles flagells, i ha empès una obra d'apostolat per la mateixa que, havent obtingut ja molts bons resultats, acabarà per assolir l'objecte que's proposa, ço és, l'extermini en lo possible d'insecte tant perjudicial com és la mosca. Es una tasca la per ell emprès alhora que d'alt valor humanitari, perseverant, llarga i exigint molta voluntat. I ell la realitzà d'una manera explèndida, que l'honorà en gran manera. A tot arreu de nostra terra farà arribar la seva benfactora veu per a prevenir-nos dels perills que amb les mosques ens rodeigen. Es un apostol, doncs, de l'higiene. Es en aquest sentit, i breument, que a nosaltres ens plau presentar-lo car és en el que el coneixem.

Avui ha tocat el torn a la nostra ciutat, l'escutar la seva paraula eloquènt i d'això ens hem de considerar gojoses completament. Com a expressió pura i senzilla d'aquesta joia és el que li trasmeti en nom vostre, en nom del poble de Reus i particularment de la Agrupació Excursionista les més afecitives mercés per l'honor que us fa ocupant aquesta tribuna. L'Agrupació Excursionista remercia també la presència en aquest acte dels representants de les corporacions oficials, entitats, premisa, i dels nostres conciutadians.

Te la paraula el doctor Agell.
He dit.»

Forts picaments de mans fóren prodigats a nostre volgut amic senyor Ferraté a l'acabar la lectura de son parlament, així com al doctor Agell quan se disposà a parlar.

Començà el conferenciant expressant el goig de trobar-se a Reus, on hi té bons deixebles i fins el millor dels que ho han sigut i que avui com ell ja fa de mestre, per haver escalat amb son valer el lloc honrós de professorat.

Se mostra admirat dels centres de cultura de nostra ciutat, i particularment del gegantí esforç que representa la obra realitzada per la intrèpida joventut del Centre Excursionista, de bastir en ben poc temps un preciós museu d'Història Natural i Arqueologia de nostra comarca.

Fetes aquestes manifestacions entra el Dr. Agell en matèria de la conferència, començant per dir que el Labora-

S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA CREU.—EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

Cirurgia :: Matriu

:: Vies urinaries

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

Florida hi hagué en els exercits una epidèmia de tifus, passant de 20.000 els atacats. Sospitant la responsabilitat que podia recaure en les mosques com a propagadores del mal, la sanitat militar ordenà l'arruixament amb calis dels dipòsits de residus i escombraries, logrant així limitar l'extensió de l'epidèmia.

Quan la guerra del Transvaal, també quedà comprovat el paper de transmisò del tifus per a les mosques.

I igual que'l tifus és trasmés el cólera per les mosques que han fet excursions sobre les dejeccions de colèries.

La diarrea infantil, lo que vulgarment s'anomena calor de ventrell de la mainada, que tants estragos produeix, és també trasmesa per les mosques... i pel descuit de les mares que tenen infants atacats del mal i no aisen degudament les robes empestades per les dejeccions del malaltet.

Cal fer present també el gran paper que les mosques desempenyen en la transmissió de la tuberculosi; tant és així, que'l conferenciant diu poguer relatar que ell ha pogut obtenir 200 colonies de bacils de Koch fent passar per un caldo apropiat una mosca que s'havia pàssejat per l'escupidora d'un tísic.

La verola, aquest mal avui desterrat dels països civilitzats, i que encara patim a casa nostra, pot ésser trasmés per les mosques que hagin anat a mitigar sa fartaneria en les postomeses butllofes del verolós.

Una criatura de pares descuidats, que pateixi de supuració dels ulls, és un reclam que fa acudir les mosques a la malura de sa casa... per a encomanar-la després a altres infants.

En un paraula: tota malaltia contagiosa és susceptible d'ésser trasmesa per les mosques, que empastifén de llevat de malaltia ja directament el nostre organisme ja els aliments, sobretot les lleminadures, sucre, llet, xocolata, fruits i verdures, que's mengen infestades, és a dir, sense coure o pelar.

Cal doncs lliurar-nos de les mosques, destruir-les ja abans de son complet desenrotollo; destruir-les cries d'ous que són postos en llocs arrecerats, calents i amb matèries orgàniques en descomposició que serveixen d'aliments en els primers períodes de

son desenrotlllo, quan no tenen ales per a salvar distancies i obstacles.

Com és natural, és precis també destruir les mesques ja fetes, a l'objecte d'evitar que ponguin elsous. I això, naturalment, és més fàcil a l'hivern o a la tardor que a l'estiu, car quan la temperatura és fresca n'hi han menys, el fred les mata. Es per això que a l'hivern n'hi han poques, no pas perquè emigrin com les orinetes.

Precisament per aquesta circumstància, diu el conferenciant, que ha escollit la data actual per a venir a doiar son crit de guerra a les mesques en nostra ciutat.

Es ara i a l'hivern que cal ruixar els dipòsits de fums i escombraries amb lissol, àcid sònic, caparrossa, calç viva, formol, etc., i sobretot renovar ben sovint els jassos dels animals per a desbaratar les crues de les mesques. Precisa també evitar que en les cases s'hi noti sentor de substàncies en descomposició, llimpiant molt i col·locant degudament les escombraries i residus orgànics.

Deu procura-se extingir les mesques fets pels diversos procediments coneixuts, papers envescats, polvos, botelles caça mesques, etc., i evitar que's posin sobre's comestibles per medi de teles metàl·iques, glasses, etc.

Per sobre de tot, la gran arma és la netedat. Si possible fos establir la lloda de l'olor de cloro, a bon segur se donaria el gran pas en l'extinció de les mesques.

Com és natural, en la campanya contra el fastigós insecte, hi aporta gran eficacia l'apòsi oficial, que sortosament no sol mancar, sobretot en nostra ciutat, com ho prova el bändol dictat per la nostra Alcaldia, quan el conferenciant, en nom del Laboratori provincial d'Higiene, acudi a nostre Ajuntament en demanda de cooperació a la campanya sanitaria de guerra a les mesques.

Això no vol dir que tot ho haguen d'esperar de l'acció oficial emprò tampoc significa que hagim de mancar tant com així al compliment de lo preceptuat en la legislació. Lleis i preceptes sanitaris a Espanya casi ne sobren; de complir-se tot lo dispositat en la «Gazeta», seria el nostre un país model i sense pariò, car en cap altre hi ha com en el nostre una disposició en que categòricament s'ordeni que en tots els pobles s'esterilitzi l'aigua destinada al consum públic.

Es l'acció individual la més poderosa i eficaç; millor que l'obra d'imposició és l'actuar per convenciment.

D'aquí, doncs, ma confiança de que a Reus se farà feina profitosa. En aquest poble que tan altes empreses ha realitzat empenyut pel sant amor patri, és segur que serà atesa en lo que val i representa la campanya contra les mesques. N'és penyora d'aquesta creença l'hèrits espectacle d'avui de veure congregat a tant i tant bò del poble, en cívic aplec de creuada sanitaria.

Després de remerciar a l'auditori el doctor Agell, anuncia que s'anaven a projectar varies pèl-lícolels cinematogràfiques referents a la campanya contra les mesques, essent objecte d'una fortavocació a l'acabar de parlar.

Les projeccions resultaren altament interessants; en elles se mostraven curiositats de la forma, desenrotlllo, hàbits i modos de vida de les mesques en ses fases d'ou, larva, crisàida i seralat complet. Feu doblement agrado-ses les projeccions el fet desacostumat fins ara de veure els enunciats que's projectaven escrits en nostra hermosa parla.

En resum: com preveiem resultà la conferència un acte agradós i de profit. Nostre enhorabona al doctor Agell i a l'Agrupació Excursionista de Reus.

LA GUERRA

RESUM DE LES OPERACIONS

Al nord del Somme, els francesos prengueren una trinxera a l'enemic. Els aliats han fet progressos a l'est de Berthy i al sud de Benicourt, cai-guent en son poder 1.200 presoners i deu ametralladores. Al sud de l'Ancre els alemanys han atacat vigorosament les noves posicions ocupades per les tropes britàniques, però han sigut rebutjats. Entre Flers i Martinpuich fou dispersada, amb grans pèrdues, una brigada alemanya que atacava amb direcció al bosc de Fouréaux. La xifra de presoners fets pels anglesos en la darrera jornada al sud de l'Ancre és de 749. Al nord de la Granja Mouquet les tropes britàniques han consolidat llurs posicions. Activitat aèria en diferents punts del front occidental.

Al front rus carregues de cavalleria contra els artillers alemanys.

Al Caucas han fracassat atacs turcs contra Kighi, a l'oest de Ayote i en la zona de Carabournel.

Al Carso, l'infanteria italiana ha prèss per assalt altres atrinxeraments enemics, fent 800 presoners. A la vall de Sugana i al torrent de Masso han sigut rebutjats els austriacs amb pèrdues considerables. Els italians han aixamplat les posicions de la zona de Couriel. Duel d'artilleria a la conca de Pezzo. A Monte-Nerc els italians feren una irrupció contra posicions enemigues.

Al front de l'Ostruma patrulles angleses de reconeixement han llurat combats a la vora esquerra del riu, fent alguns presoners. Canoneig per una i altra part des de les muntanyes de Beles fins al Vardar. A l'oest del llac Ostrovo els serbis passen el riu Brod, havent obert llur artilleria violent foc contra els búlgars, atrinxerats a la vora dreta. Les forces franco-russes de l'ala esquerra prossegueixen son avenc. Les operacions a l'Orient se desenrotllen, doncs, ventajosament per als exèrcits aliats.

Els romanesos han ocupat Homorad, Cahaian i Fogaras, fent 900 presoners. També han pres la serra Bran. A la Dobrudja petits combats amb destacaments avançats.

Del Centre de Lectura

Ensenyances que s'estableixen per al Curs 1916-1917

Proseguint en el propòsit d'intensificar l'acció social que el Centre realitza, la Junta de Govern ha acordat establir en el present curs, ensenyances propies per a dependents de comerç, per entendre que dites ensenyances són les més pràctiques i profitoses per a la generalitat dels joves de nostra població.

Heu's-aquí quelcom de lo qual s'haurien d'ocupar seriosament les entitats i corporacions que a Reus representen interessos vitals, interessos de la urb, del treball i la producció. Perque qui vindrà a Reus, ni sisquera admètria tractes amb nostra població, si s'arribés a donar crèdit a la possibilitat del perill d'una enfermetat infecciosa que senyala aviesament «Las Circunstancias»?

Ningú, absolutament ningú que se estimés la salut i la vida. Mes tenim sort que ningú, ni de fora ni de casa, dona crèdit a aquell paperot tant desprèsigat; que tothom ja coneix els mòbils i els motius inconfessables de aitals baixes campanyes.

Ademés que tenim la fortuna d'atravessar o estar ja en les acaballes d'una estació tant propensa al desenrotlllo i propagació d'enfermedats infeccioses, sense que això hagi signat, sino tot el contrari, car fei anys que no havíem passat un estiu amb un estat sanitari de la població tant falaguer. Per a comprovar això, sols cal llegir el moviment

Idioma Francès.—Dilluns, dimecres i divendres, de 9 a 10.—Matrícula, 5 pessetes.—Cuota mensual, 2.

Idioma Italià.—Dimarts, dijous i dissabte, de 10 a 11.—Matrícula, 5 pessetes.—Cuota mensual, 2.

Esperanto, primer curs.—Dilluns, dimecres i dijous, de 9 a 10.—Matrícula, 2 pessetes.

Esperanto, segon curs.—Dimarts i dimecres, de 9 a 10.—Matrícula, 2 pessetes.

Solfeg i Teoria.—Classes per a senyores: dimarts, dijous i dissabte, de 6 a 7.—Per a nens: dilluns, dimecres i divendres, de 6 i mitja a 7 i mitja.—Matrícula, 2 pessetes.—Cuota mensual, 1 pesseta.

Piano.—Els mateixos dies i hores.—Matrícula, 2 pessetes.—Cuota mensual, 2:50 pessetes.

Gimnasia.—Dilluns, dimecres i divendres, de 9 i mitja a 10 i mitja.—Matrícula, 5 pessetes.

Observacions: Completarà el curs d'ensenyances mercantils una sèrie de lliçons a càrrec del catedràtic don Anton Porta Pellicer, sobre operacions abreviades de càlcul, que s'anunciaran oportunament a les que podrán concórrer gratuïtament tots els alumnes matriculats.

El curs començarà en primer d'octubre i terminarà en 31 de maig.

Podrán matricular-se els senyors socis i els fills.

Queda oberta la matrícula en la Conselleria del Centre de Lectura.

RETALLS i COMENTARIS

Tornem-hi amb el senyor Pallejà, que és una mena de calamitat pública, i quines conseqüències paga el possibilisme amb escriix, i els republicans tots de la localitat, ja que per les seves intemporalitats no serà mai possible arribar a un acord... que el temps i la renovació dels mètodes i les persones haurien potser fet assequible.

Pero deixem-ho això, que és un tema massa laboriós per a ésser ni sisquera esboçat en aquestes curtes notes, i diguem al senyor Pallejà que no s'hi amoïni en quant a lo de la denúncia formulada pel senyor Roig en la sessió última de l'Ajuntament, que l'assumpto té estat consistorial i enllotat més que al Consistori s'ha de posar en clar.

Els comentaris guardials, com els guardem nosaltres, per a després.

Això és lo procedent i lo honrat; lo honrat, porque no hi ha dret a sembrar alarmes injustificades i a laborar per caprichi el descrèdit d'una població.

Heu's-aquí quelcom de lo qual s'haurien d'ocupar seriosament les entitats i corporacions que a Reus representen interessos vitals, interessos de la urb, del treball i la producció. Perque qui vindrà a Reus, ni sisquera admètria tractes amb nostra població, si s'arribés a donar crèdit a la possibilitat del perill d'una enfermetat infecciosa que senyala aviesament «Las Circunstancias»?

Ningú, absolutament ningú que se estimés la salut i la vida. Mes tenim sort que ningú, ni de fora ni de casa, dona crèdit a aquell paperot tant desprèsigat; que tothom ja coneix els mòbils i els motius inconfessables de aitals baixes campanyes.

Ademés que tenim la fortuna d'atravessar o estar ja en les acaballes d'una estació tant propensa al desenrotlllo i propagació d'enfermedats infeccioses, sense que això hagi signat, sino tot el contrari, car fei anys que no havíem passat un estiu amb un estat sanitari de la població tant falaguer. Per a comprovar això, sols cal llegir el moviment

demogràfic de població que mensualment apareix en la revista del Col·legi de metges de la localitat, davant de quins dades eloquentíssims no pod dir-se ni sisquera vislumbrar-se que a Reus l'estat general de la salut pública no sigui satisfactori.

Sols l'obcecació, l'eufogia d'un fanàtic com el senyor Pallejà, pot intentar contradir aquests fets reals i positius amb hipòtesis absurdes i mancades de tot fonament.

I és que al senyor Pallejà li corseca el cor i li entenebreix l'enteniment davant del servei magnífic de les aigües que hem disfrutat aquest estiu amb tot i la secada general sofrida.

Si serán despreciables els sentiments d'aquest home!

Sols l'excusa la seva supina ignorància!

Perdoneu-lo, Senyor...

«Las Circunstancies» ens fa sapir que dissabte passat els concorrents al Teatre Circo en sortiren escañalitzats.

Verdaderament, no n'hi havia per menys.

Pero «Las Circunstancies» se sorprén de que'l diumenge hi acudís més gent que'l dissabte, i no té dret el diari possibilista a sorprendre's en per quant li feu el reclam a l'endemà del debut, o sigui el diumenge. Com també és una hipocrisia que tracti de senyalar a cap concurrent quan no ja s'hi vegé a la plana major del possibilisme, sinó que hi havia el propi autor del comentari en qüestió, don Ramón Pallejà i Vendrell.

Ademés, tanpoc té raó «Las Circunstancies» en volgut apofitar la cosa per a fer càrrecs a la primera autoritat local; car recordi's que havent-hi un alcalde possibilista se donà l'espectable barbre de la «Chelito II» al Teatre Fortuny. Com tanpoc pot oblidar que al Kursaal s'hi han vist cosestos pitjors!

No és que nosaltres ho volguem abonar, pero just és donar a cada un lo que sigui seu.

Secció Oficial

ALCALDIA CONSTITUCIONAL DE REUS

Havent acudit an aquest Ajuntament don Laureà Porqueras Torné, de aquest veiat, en sollicitat de permís per a instal·lar un motor elèctric d'un cavall de força a la planta baixa de la casa número 3 del carrer d'Estanislau Figueras (abans Singles), per a accionar una massadora de pà; aquesta Alcaldia per decret d'aquesta setmana ha acordat publicar-ho, en compliment de lo dispositat en l'article 441 de les Ordinances municipals, a fi de que les persones interessades puguin presentar les reclamacions dintre del pla de deu dies en el Negociat de Foment de la Secretaria municipal, on se trobaran de manifest l'expedient i plànols de referència.

Reus 19 de setembre de 1916.—L'alcalde, Manuel Sardá.

REGISTRE CIVIL

Inscripcions del dia 19 setembre de 1916

Naciments

Maria Cavallé Martorell.—Ramón Vidal Claverí.—Antonia Domenech Mengíbar.

Defuncions

Francesc Sanahuja Asens, 37 anys, Hospital Civil.—Josepa Royo Masdeu, 62 anys, Hospital Civil.—Maria Inglés Ferrán, 80 anys, Sant Miquel, 1.

Matrimonis

Joaquim Bonet Rodríguez amb Teresa Baró Guasch.—Francesc Ferré Prats amb Rosa Franquet Gené.

• • •

XORISSO MARCA EL LEON

Fabricats exclusivament amb carns

de tocino escullides i fresques

De vendà:

Dolors Barrera, carrer d'Castellar.

• • •

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°.	747.4	744.3
SOL	29.5	
TERMÓMETRE	26.5	
MÍNIMA { Ombra.		
SOL . . .	14.4	
PSICRÒMETRE	22.9	26.5
Termòmetre sec.		
Idem humit. . .	15.2	17.0
HUMITAT relativa de l'aire.	43.2	
TENSIO del vapor acuós.	9.0	37.4
ANEMÒMETRE	O	9.6
Direcció del vent.	149	18.0
Pluviòmetre . . .		
Evaporòmetre . . .	2.7	3.5
Estat del cel.	Ras	Ras

Una veïna del carrer del Carme ahir a la nit a cercar pa s'enganyà el peu a l'escala de la pastisseria, produint-se, amb la caiguda, la fractura del peu, havent d'ésser traslladada al seu domicili en un cotxe.

La guardia civil d'Ulldecona comunica que en el kilòmetre 62, el tren mixt ascendent núm. 732 aixafà a Josep Ortiz Forcadell, deixant-lo mort. Se suposa que's tirà a la via, amb el propòsit de suïcidar-se.

Si's reunís nombre suficient de seixants regidors aquesta nit l'Ajuntament celebraria sessió de primera convocatòria.

A l'objecte de penjar part en les tasques del Congrés Dental Espanyol, que aquests dies s'està celebrant a Bilbao, ha sortit per a dita vila, l'acreditat dentista d'aquesta ciutat, don Josep Sisquella.

El pròxim dilluns, dia 25, renuarà sa consulta professional en el Gabinet Odontològic que té en la plaça de Prim, 1.

S'ha concedit el plaç de quinze dies per a reclamar contra les expropiacions realitzades amb motiu de la construcció del troc tercer de la carretera de Pinell a Mora d'Ebre.

El Dr. A. TORT NICOLAU, especialista en parts i enfermetats de les dones, ex-quefe clínic de la Maternitat i Col·legi de la Pau, de Madrid,

HA TRASLLADAT
el seu consultori al carrer de Sant Joan núm. 2, primer, damunt del Cafè d'Esanya.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.

Telèfon número 78

Se cediran barato una màquina de molde ametelles i altres utensilis pertanyents al ram de la pasteleria. Informarán en aquesta impremta.

Fa falta
Independent i
Aprendent
per a un comerç de
Merceria i Novetats
d'aquesta.
Informarán en aquesta impremta.

Comercial

Moviment del port de Tarragona

Datos facilitats per l'Agència Fabregas

Anunci de sortides de vaixells

Dia 10.—«T. Fábregas» per a Cette; consignatari, Fábregas.

Dia 20.—«Vivina» per a Liverpool; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 20.—«Aragón» per a Marsella; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 19.—«Cid» per a Londres; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 21.—«Cabo Peñas» per a Cette i Marsella; consignatari, Peres.

Dia 22.—«Cabo San Vicente» per a Cette i Marsella; consignatari, Peres.

Dia 28.—«Homny» pera Dinamarca; consignatari, Ferrer.

Dia 26/30.—«Mauricio» per a Ribera d'Italia; consignatari, Benigno.

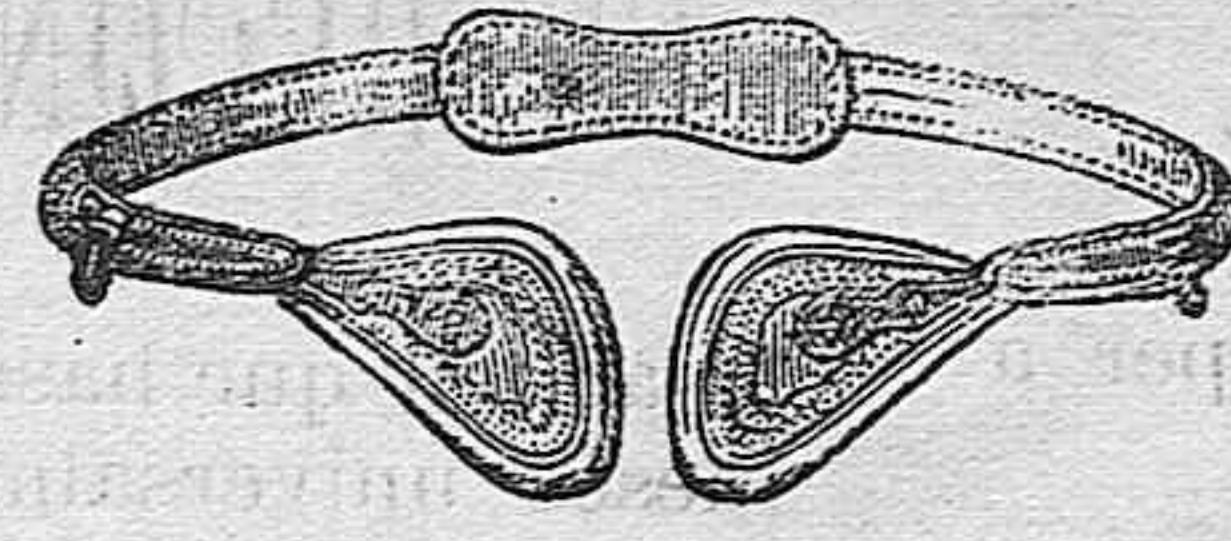
Dia 27/28.—«Libra» pera Nova York; consignatari Mallo.

Dia 28/30.—«Santa Cruz» per a Nuruera; consignatari, Boada.

Dia 1.—«Villarreal» per a Afrika i Canaries; consignatari, Musolas.

Dia 1.—«Asuarca» per a Nova York consignatari, Fábregas.

Dia 11.—«Victoria» per a Suecia i Russia; consignatari, Boada.

AVÍS

als trens i al públic en general

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xarlatans i mercaders d'ofici, que amb el major descaro i frases deslumbrants, anuncien la curació radical de les hernies, sense conèixer sisquera en que consisteix aixal dolència, i sense comptar amb cap títol que justifiqui la seva aptitud.

Molts són els que venen braguers, pocs molt docs els que saben col·locar-los, rarissims els que coneixen que és una hernia.

JOSEP PUJOL

CIRURGIA

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clauolles, de Barcelona i mon establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Faixes hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàstics.

Gran assortit en lentes i gafes per a miopes i vista cansada

Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopèdia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment LA CREU ROJA, dirigit per persones competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meva clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit

SENSE aquesta marca

l'apa- NO és un «Gramófon»

: Catàlegs gratis :

— DIPÓSIT DE RELOTGERIA.—RELOTGES DE BUTXACA i DESPERTADORS DES DE 2'90 PESSETES —

que cosa casa meva, s'ha establert prop de la mateixa.

'La Cruz Roja'
CASA FUNDADA EN 1896

Monterols, NO EQUIVOCAR-SE al costat del fabricant de gorres don Isidro Pons núm. 16

¡Miracle! En els kioscos de la plaça del Rei i de la plaça de la Constitució s'han posat a la venda les obres d'una pesseta amb un vuitanta per cent de descompte o sigui al preu inverosímil de

20 CÉNTIMS

S'envien a fora sense augment de preu.—Les demandes nom de Fills d'Emili Bolart o de Josep Borrell.

TIPOGRAFÍA CATALANA.—LLOVERA, 23

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Èxit colossal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramótono

De venda: R. Perpiñá.

Major, 22. — REUS. — Despàtx: 24, pral

— DIPÓSIT DE RELOTGERIA.—RELOTGES DE BUTXACA i DESPERTADORS DES DE 2'90 PESSETES —

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic

DEL

Doctor A. FRIAS

VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia

Dr. Josep Rebullida Pedret

EX ALUMNE INTERN DEL DR. CAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona

Alumne de les clíiques dels Drs. Olshaussen, de Munich, i Pfandier

OPERACIONS. — Hores de consulta: de 10 a 12 del matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. - REUS

Gomerc de Ferreteria i Quincalla

Material per a mines i obres públiques. — Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMÓN SALVAT

ARRAVAL ALT DE JESÚS, 30. — Telèfon 220. — REUS

Cuines econòmiques

No compreu cuines sense fer-se carrec de les venutges que reuneixen les d'aquesta casa.

Totes les cuines, són assenyalades i garantides de ínim consum de combustible,

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumisteria

COL·LEGI CROS

De 1.ª i 2.ª Ensenyança :: Interns i Externs

Des del dia primer de setembre queden reanudades les classes de pàrvuls.

Elemental, Superior, Comerç, Batxillerat, Telégrafs, Co-
rrups, Francès, Anglès, Música, Biblioteca, etc.

(L'última per professor de l'Institut).

Carrer de la Font, 5, enfront a l'Esglesia de S. Pere. Reus

La bombeta elèctrica marca

“POPE”

es distingeix de totes les altres per sa duració, llum blanca i poc consum

Representant exclusiu per la província de Tarragona:

AGUSTÍ GIL

Carrer Estanislau Figueres, 18. - Cafè del Brasil

COL·LEGI D'INTERNS DE L'INSTITUT

DIRIGIT PER

Don Joan Ollé Vallés

DIRECTOR ESPIRITUAL:

Rvnt. Dr. Don Ramón Mingueu

Capellà del mateix Institut

Pàrvuls, Elemental, Superior, Batxillerat, Ma-
gisteri, Càlcul Mercantil, Teneduría de Llibres,
Caligrafia, Redacció i Ortografia, Francès,
Mecanografia, Solfeig i Piano.

— Entrada per la plaça d'Hèrcules

CARBÓ MINERAL AGLOMERAT

PER A CUINES ECONÒMICHES I CALEFACCIÓ

30 per 100 més econòmic que'l Koc

COTISEM: Carbons asturians i regionals en grans cantitats.

ENCARRECS: Recs, 15, primer, 1.ª (Travessia Sant Joan). Telèfon 185.

EL CAS MES ENZILL DE TOS:

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitòries constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS, CR. ICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de atarros mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fadiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals capsula.

FARMACIA SERRA, Arraval de Santa Agnès, 80 - REUS

IBARRA i C.^A S. en C.-Sevilla

Línia regular de grans vapors

Tots els DIJOUS sortida fixa del port de TARRAGONA per a València, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cadiz (admetent carrega per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril, Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. -- Servei ràpid eventual per a Gàlicia i Nòrt d'Espanya, amb escales a València, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, emplenant solament 14 dies en el viatge. -- S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Esteve Pravia, amb trasbor al vapor Luarca núm. 3, i per la Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa «Denia i d'Anzino».

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic corvoi fins i octmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Spbre.	7 Vapor Cabo Roca
" 14 "	" Corona
" 21 "	" Oropesa
" 28 "	" Peñas

Per a Cette i Marsella

Spbre.	8 Vapor Cabo Oropesa
" 15 "	" Peñas
" 22 "	" San Vicente
" 29 "	" San Sebastián

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de l'1 de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surf 5'03 per Vilanova;	arriba 8'48 m
" 8'33 " " Vilafraanca;	" 9'38 "
" 7'25 " " " "	" 9'23 e
" 8'49 " " " "	" 13'27 m
" 14'13 " " " "	" 17'42 c
" 17'16 " " Vilanova	" 21'44 o
" " " " " Vilafraanca	" 20'37
" 21'25 " " " "	" 23'28 r

DE BARCELONA A REUS

Surf 5'26 (trasb. Roda);	arriba 9'23 m
" 8'33 " " "	" 10'36 r
" 9'20 " " "	" 12'47 c
" 13'00 " " "	" 16'15 o
" 15'23 " " "	" 19'24 m
" 19'49 " " "	" 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

Surf 7'38	arriba 8'11 m
" 9'56 " " "	" 10'30 m
" 12'54 " " "	" 13'24
" 14'30 " " "	" 15' m
" 18'8 " " "	" 18'35 c
" 20'50 " " "	" 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surf 7'35	arriba 8'10 c
" 9'10 " " "	" 9'50 "
" 12'17 " " "	" 12'45 m
" 16'36 " " "	" 17'14 m
" 19'25 " " "	" 20'08 m

Litinoides Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empoblit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar en nits i dia, i té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos ren lit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris; aclareix la matèria i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

NOVA LÀMPARA ESTRANGERA

Làmpara Nitrògen

Dispot 1|2 Watt

Gran potència lluminosa. -- Consum veritat.

Duració sens rival.

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat i a vostres electricistes.

Concessionari i dipositiari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidò - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, 35. PROP DE LES RAMBLES

Representant en aquesta província

JOSEP BALDRICH

SANT ELIES, 2, 2^{on}, 1ª REUS

CANVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comerç de la plaça de Reus.

ESTRANGERS

Londres 90 dir. . . . . ops. din. Idem xequ. . . . . > > > Paris idem. . . . . > > Berlin idem. . . . . > > Marsella vista. . . . . > > Hamburg vista. . . . . > >

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal Pts.	Valor opció
455 Gas Reusense	250	—
600 Industrial Harinera	500	—
615 Banco de Reus de Descuentos i Préstamos.	500	—

500 Oblns. Electra Reusense	500	—
25 Companyia Reusense de Tramvias, S. A.	250	—
200 Idem id. Serie B.	500	—
400 Eléctrica Reusense.	500	—
2600 Institut P. Mata.	2500	—

520 Institut P. Mata.	5000	—
160 Empresa Hidroeléctrica	369'50	—
523'50 Obligacions Manicomio Reusense.	500	—
Carbures de Teruel.	500	—
50 Pantà Riudecanyes.	50	—

TARIFS

Per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1. ^a plana	En tercera plana	En 4. ^a plana
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres (de 3 a 5 cm. d'altura.) que ocupa	2'50 P. 3'75 5'00 10'00	2'50 P. 3'75 7'00 14'00
que ocupi Per cada ctm. més.	0'50 0'75 1'00 1'50	0'50 0'75 1'00 1'50

Els remittits, anuncis de crònica, de secció oficial etc. etc., un número reduït d'inscripcions pagaran a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un més pagaran a 10 céntims per cada inserció.

SABATERÍA

PERE ROIG

SUCCESSION DE JOSEP M. MARTÍ

Baratura - Elegància - Solidesa - Perfecció

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 28 - REUS